

Evanjelium z 8. novembra 2020 32. nedeľa
všedného dňa - Rok A - Mt 25,1-13

Prepis videokomentára biblistu Fernanda Armelliniho, ktorý autor nerecenzoval

Nebeské kráľovstvo bude ako desať panien, ktoré si vzali lampy a vyšli v ústrety ženíchovi. Päť z nich bolo nerozumných a päť múdrych; nerozumní si vzali svoje lampy, ale olej si so sebou nevzali; múdri si však spolu s lampami vzali aj olej v malých nádobách. Keďže ženích meškal, všetci si zdriemli a zaspali.

O polnoci sa ozvalo volanie: "Tu je ženích! Choďte za ním!" Vtedy všetky panny vstali a pripravili si lampy. Blázniví povedali múdrym: "Dajte nám trochu svojho oleja, lebo naše lampy zhasli. Múdri mu odpovedali: "Nie, aby sa nám a vám nestalo, choďte radšej k predavačom a kúpte si.

Keď išli kúpiť olej, prišiel ženích a pripravené panny s ním vošli na svadbu a dvere sa zatvorili. Neskôr prišli aj ostatné panny a začali hovoriť: "Pane, Pane, otvor nám!".

On však odpovedal: "Veru, hovorím vám, že vás nepoznám.

Preto bdejte, lebo nepoznáte deň ani hodinu.

Podobenstvo o desiatich pannách, piatich múdrych a piatich nerozumných, ktoré nám predkladá dnešný úryvok z evanjelia, je podľa mňa najťažšie z Ježišových podobenstiev. Prekvapujú nás nezrovnalosti a ťažkosti v príbehu, ktoré sťažujú pochopenie jeho významu. Múdre ženy pôsobia zlým dojmom, pretože sa odmietajú podeliť o olej so svojimi priateľmi a potom ich o polnoci pozývajú na trh, aby si olej kúpili. Ktorý trh je otvorený o polnoci?

Ako je teda možné, že títo piati, ktorí nemajú v zásobe olej, nejdú priamo do hodovnej siene so stále zapálenými lampami?

Keď potom ženích príde neskoro, nenájde nevestu, ale desať panien.

V príbehu sa napodiv neobjavuje nevesta; hovorí sa, že v Ježišových časoch sa tradovalo, že priatelia chodili privítať ženícha tancom a zapálenými faklami.

O tom, ako sa konali svadby v Ježišovej dobe, vieme len málo alebo vôbec nič, ale jedno je isté, tento zvyk tu nebol.

Potom nastane ďalšia ťažkosť, keď sa piati, ktorí nemali náhradný olej, vrátia z trhu, a ženích si ich vezme na starosť.

Podobenstvo sa končí výzvou, aby sme boli bdeli, lebo nevieme ani dňa, ani hodiny, kedy príde ženích; ale ani múdre ženy neboli bdelé, aj ony zaspali. V tomto príbehu je veľa ťažkostí!

Začnime otázkou, ktorá nás uvedie do poslania úryvku.

Otázka znie: na ktorý príchod ženícha sa Ježiš odvoláva?

Je dôležité si uvedomiť, že sú dva príchody ženícha, prvý príchod, pretože ženích, vieme, že je to Ježiš, jeho príchod na tento svet... bol očakávaný, vedeli, že má prísť Mesiáš a bol tu celý ľud, pripravený prorokmi, ktorý očakával jeho príchod.

Toto je prvý príchod Ženícha a je to príchod, ktorý pokračuje aj dnes, pretože v evanjeliu je prítomný, stretáva sa s nami, keď počúvame úryvok z evanjelia, je to On, kto k nám hovorí, a keď počúvame evanjelium, vidíme jeho osobu.

Potom je tu druhý príchod, keď príde na konci času, na konci tohto príbehu, v ktorom je stále prítomný a chce vstúpiť do života každého z nás, ale na konci bude druhý príchod... keď príde, aby uviedol svadobnú hostinu, o ktorej sa hovorí na samom konci celého príbehu v Zjavení, v slávnej pasáži v 19. kapitole:

"Radujme sa a jasajme, lebo prišla svadba baránka. Blahoslavení, ktorí sú pozvaní na svadbu baránka! Jeho nevesta je pripravená; dostala rúcho z čistého a lesklého plátna".

Ľanové rúcho sú krásne diela svätých.

Táto scéna, v ktorej sa nevesta stretáva so ženíchom na svadobnej hostine, je nádherná.

Zaujímalo by nás... na ktorý príchod ženícha sa vzťahuje toto podobenstvo? Na prvý alebo druhý príchod?

Obom!

Desať panien predstavuje všetkých tých, ktorí čakali na prvý príchod - a práve v tomto kontexte čakáme na ženícha pri prvom príchode -, ale potom príde druhý príchod a prijatie ženícha bude závisieť od toho, ako sme ho prijali pri jeho prvom príchode.

Počúvajme prvú scénu podobenstva:

Nebeské kráľovstvo bude ako desať panien, ktoré si vzali lampy a vyšli v ústrety ženíchovi. Päť z nich bolo nerozumných a päť múdrych; nerozumní si vzali svoje lampy, ale olej si so sebou nevzali; múdri si však spolu s lampami vzali aj olej v malých nádobách. Keďže ženích meškal, všetci si zdriemli a zaspali.

Podobenstvo začína tým, že ukazuje desať panien, ktoré sa pripravujú na privítanie ženícha, berú si lampy a vychádzajú mu v ústrety.

Kto sú? Koho zastupujú?

Číselná symbolika nám hovorí, že je to 10.

Číslo 10 v Biblii označuje úplnosť, celistvosť, dokonalosť.

Potom sú rozdelení do dvoch skupín po piatich a opäť sa stretávame s číselnou symbolikou; číslo 5 znamená Izrael.

Okrem toho sa v Biblii označenie panna často vzťahuje na Izrael.

Identita týchto dievčat je teda dobre definovaná... sú Izraelom, Pánovou nevestou, ktorá očakáva stretnutie so ženíchom.

To je dôvod, prečo sa nevesta neobjavuje v celom podobenstve, pretože nevesta je týchto desať panien, ktoré poukazujú na Izrael.

Je to nádherná symbolika, ktorú zaviedli proroci, vzťah medzi Pánom a Izraelom... a vzťah ženícha a nevesty.

Prorok Izaiáš nám v 54. kapitole predstavuje, čo Pán hovorí svojej neveste:

"Aj keby sa hory pohli a vrchy ochabli, moja náklonnosť sa od teba nikdy neodkloní"; tiež Ozeáš:

"Urobím si ťa svojou nevestou navždy. Urobím z teba svoju nevestu, naplním ťa láskou a všetkým dobrým a budeš

verný"... pretože ženích prichádza len preto, aby si vzal nevestu a uviedol ju do radosti svadobnej hostiny.

Kto je ženích, ktorý prichádza v ústrety

Izraelu? Ježiš je ženích!

Pán prišiel v osobe Ježiša z Nazareta. Pripomíname si, ako sa On sám predstavuje ako ženích farizejom, ktorí sa ho pýtajú:

"Ako to, že učíš svojich učeníkov nepostiť sa, kým my sa postíme?" Odpovedá:

"Ako sa môžu svadobní hostia postiť, keď je s nimi ženích?" Toto je prvý príchod ženícha!

Ako bol prijatý?

Podobenstvo nám to hovorí a história to potvrdzuje.

Časť Izraela bola múdra, časť s čistým srdcom, otvorená pravde a Božím plánom; môžeme uviesť aj mená tejto múdrej časti Izraela: Mária, Jozef, spomeňme si na starého Simeona, prorokyňu Annu... Simeon predstavuje Izrael, ktorý vedel rozpoznať ženícha, berie ho na ruky.

Potom apoštoli, ženy, ktoré nasledovali Ježiša z Galiley do Jeruzalema, prvá kresťanská komunita, ktorá bola celá židovská.

A potom prišla tá hlúpa, hlúpa časť!

Anna, Kaifáš, veľkňazi, zákonníci a farizeji, ktorí im odporovali, odmietli ženícha.

Prvým, najbezprostrednejším významom podobenstva je teda prijatie ženícha Izraelom, keď prišiel; časť bola múdra, iná časť Izraela bola nerozumná, šialená. Tento prvý príchod ženícha - neskôr budeme hovoriť o druhom príchode - pokračuje v dejinách.

Nevesta, ktorá dáva pokračovanie, je Izrael, kresťanské spoločenstvo, ktoré Pavol predstavuje práve ako panenskú nevestu.

V druhom liste Korinťanom v 11. kapitole Pavol hovorí tomuto svojmu spoločenstvu:

"Zasľúbil som ťa jednému ženíchovi, chcem ťa predstaviť Kristovi ako čistú pannu".

Používa obraz priateľa ženícha, ktorý si neberie nevestu sám, ale odovzdáva ju ženíchovi, ktorým je Kristus.

V tomto Pánovom spoločenstve neviest, ktoré vždy očakáva príchod ženícha, je 5 múdrych panien a 5 nerozumných panien... Nemyslíme na dve odlišné skupiny, niekto je úplne múdry a niekto úplne nerozumný, nie!

Tvárou v tvár príchodu Ženícha, ktorý sa zjavuje, keď počujeme evanjelium, prichádza, aby nás uviedol do nového sveta, do Božieho kráľovstva, do radosti... môžeme byť múdri a prijať ho, môžeme byť hlúpi a odmietnuť ho.

V každom z nás je teda múdra panna a nerozumná panna!

Je dôležité mať na pamäti, že keď sme nerozumní a odmietame Krista, odmietame jeho evanjelium, ide o náš život.

Ježiš to už povedal na konci "Kázne na vrchu" pri inom príbehu, kde je predstavený múdry a hlúpy človek, rovnako ako tu; múdry človek je ten, ktorý keď má postaviť dom, postaví ho na pevných základoch, na skale, a tento dom nie je ničím iným ako obrazom celého nášho života.

Ak si postavíte dom na Božom slove, stojí; na druhej strane, ak si ho blázon, šialenec postaví na piesku, keď príde Boží súd, ten dom, ten život, ktorý nebol postavený na evanjeliu, sa zrúti, nič nezostane.

Pokračujme teraz v hľadaní významu ďalších obrazov, ktoré sa objavujú v tomto podobenstve.

Desať panien má zapálené lampy a tieto dve skupiny sa líšia len jedným malým detailom: múdre majú so sebou nielen lampu, ale aj olej na jej svietenie, zatiaľ čo nerozumné si zabudli vziať so sebou aj olej. Práve v tomto malom detaile spočíva rozdiel medzi týmito dvoma skupinami!

Kto predstavuje lampu, ktorú držia?

Lampa je jasne svetlo, ktoré vedie vaše kroky v živote, je to lampa viery! Žalm 109:

"Svietidlom mojich krokov je tvoje slovo, svetlom na mojej ceste."

Kto má svetlo viery, vie, ktorú cestu si má vybrať, pretože má cieľ, má osud, ktorý má dosiahnuť; kto toto svetlo nemá, je stratený v temnote sveta.

Ale aj tí, ktorí dostali toto svetlo viery, musia byť veľmi opatrní, pretože toto svetlo môže vyblednúť, ba dokonca zhasnúť... a potom už nemôžete kráčať v tme, pretože už nevíete, kam ísť.

Keď Matúš písal toto podobenstvo, čelil vo svojich spoločenstvách situácii veľmi podobnej tej našej, pretože spočiatku bolo nadšenie, všetci nasledovali Pána, dali sa pokrstiť, zapálili lampu svojej viery... potom prišla únava, jednotvárnosť, sklamanie aj preto, že očakávali, že svet sa hlásaním evanjelia okamžite zmení.

Začali sa objavovať prvé pochybnosti, znechutenie a dokonca aj mnohé odklony, presne to, čo sa deje dnes u nás, t. j. svetlo lampy viery začalo v mnohých ľuďoch zhasínať.

Potom sa význam oleja stáva veľmi jasným: je to olej, ktorý živí svetlo lampy viery! A treba si dávať veľký pozor, že ak sa do lampy nebude neustále dolievať olej, lampa zhasne a zhasne.

"Je v malých nádobách", hovorí podobenstvo, to znamená, že stála výživa tohto svetla je výživa Božieho slova; ak táto výživa chýba, môže ešte existovať nejaká zbožná prax v cirkvi, nejaký náboženský rituál, ale ak chýba výživa Božieho slova, vysvetľujeme si, že lampa viery pohasína a zhasína.

A čo sa stane, keď sa zotmie? Zaspíte!

A zaspali aj nerozumné panny, aj múdre panny; spomeňme si na apoštolov... v evanjeliu vidíme, že zaspali pri premenení, v Getsemani zaspali.

Čo sa deje, keď spíme? Čo robíme, keď spíme?

Snívame a namiesto toho, aby sme rozvíjali Božie plány, ideme za svojimi snami, ktoré sú fantáziou, nie realitou.

Tu je dôležité mať na pamäti, že ak po týchto chvíľach, keď všetci zaspíme, nebudeme mať olej, ktorý živí lampu viery, riskujeme, že všetko zhasne!

Teraz si vypočujme, čo sa stane, keď príde ženích:

O polnoci sa ozvalo volanie: "Tu je ženích! Chodte za ním!" Potom všetky tie panny sa zobudili a pripravili si lampy. Blázniví povedali múdrym: "Dajte nám trochu svojho oleja, lebo naše lampy zhasli. Múdri mu odpovedali: "Nie, aby sa nám a vám nestalo, chodte radšej k predavačom a kúpte si.

"O polnoci zaznel výkrik: Hľa, ženích! Chodte za ním!" Čo je to za odkaz

na polnoc?

Možno je to pripomienka konca sveta, keď si ženích naposledy príde vziať ľudstvo a uviesť ho na večnú svadobnú hostinu... nie!

Podobenstvo aj dnes hovorí o tom, čo sa stane, keď ženích príde po prvý raz, je to náš príbeh. Odvoláva sa na 18. kapitolu "Knihy múdrosti", kde posvätný autor básnickou formou rozpráva o vyslobodení Izraela z egyptského otroctva a uvádza text "Knihy múdrosti": "Kým hlboké ticho obklopovalo všetky veci a noc bola v polovici, Slovo

Všemohúci zostúpil z neba do tejto vyhubenej krajiny, aby vyviedol Izrael a priviedol ho do krajiny slobody".

Zmienka o polnoci v podobenstve sa vzťahuje na príchod ženícha, ktorý oslobodí ľudstvo od všetkých jeho otroctiev, od všetkých nocí, v ktorých je zahalené; sú to noci násilia, noci nespravodlivosti, noci nenávisti, zášti, noci výčitiek svedomia, sú to noci, ktoré vytvoril náš hriech, naše sebecko!

Ženích prichádza, aby nás vyviedol a priviedol do úplne nového sveta, a dôležité je, aby sme tento príchod prijali, pretože On prichádza len preto, aby nás oslobodil a priviedol na hostinu!

Ak sa necháme obklopiť touto temnotou sveta, ocitneme sa v neutešenej situácii a On nás príde oslobodiť.

Tu je výzva k tejto polnoci oslobodenia!

A ozýva sa volanie... radostné volanie tých, ktorí sú pripravenejší, pozornejší, citlivejší na hlas Ženícha, ktorý prichádza, a je to hlas evanjelia; je to evanjelium, ktoré, keď ho prijmem, nás vyslobodí zo všetkých našich otroctiev. To sú proroci, ktorí vedia rozpoznať tento hlas a rozpoznať hlas Ducha prítomného v každom z nás, ktorý je hlasom Božieho Syna, ktorý nás chce oslobodiť z otroctva hriechu.

Tu je dôležité rozpoznať tento hlas a privítať prichádzajúceho ženícha!

V tomto bode je tu výzva k lampe, ktorá môže zhasnúť, ktorá potrebuje potravu; dnes je tak veľmi potrebné, aby v Cirkvi zaznel hlas, ktorý by volal, že táto lampa viery v mnohých zhasína, pretože jej chýba potrava, ktorou je Božie slovo.

Je to pokrm, ktorý musí mať každý človek sám pre seba, pretože ho nemôže nahradiť viera iného, je to pripomienka pre dnešných kresťanov: "Dávaj si pozor, že ak sa nebudeš neustále živiť utiekáním sa k Božiemu slovu - tam si musíš kúpiť olej, ktorý živí svetlo -, budeš tápať v temnote príbehu svojho života.

A teraz sa konečne objaví ženích, vypočujme si ho:

Keď išli kúpiť olej, prišiel ženích a pripravené panny s ním vošli na svadbu a dvere sa zatvorili. Neskôr prišli aj ostatné panny a začali hovoriť: "Pane, Pane, otvor nám!".

On však odpovedal: "Veru, hovorím vám, že vás nepoznám.

Preto bdejte, lebo nepoznáte deň ani hodinu.

Záverečná scéna podobenstva je dramatická, pretože Ježiš sa uchýľuje k jazyku kazateľov svojej doby, k drsnému jazyku zloženému zo silných obrazov, pretože chce otriast' svedomím, chce pripomenúť vážnosť rozhodnutí, ktoré robíme v našom živote.

Je to srdečná výzva, aby sme mali na pamäti, že v istom okamihu sa naše dejiny na tomto svete skončia; to je okamih druhého stretnutia so Ženíchom, definitívneho stretnutia.

Výsledok tohto stretnutia závisí od toho, ako sme prijali Ženícha pri jeho prvom príchode do nášho života, keď k nám prišiel so svojím evanjeliom.

Je to výzva, aby sme sa pýtali sami seba:

"Ale bol si múdry?

Privítali ste ma, keď som vás prišiel oslobodiť, aby som vás uviedol do Božieho kráľovstva, do radosti slávnosti? Alebo si dal prednosť bláznovstvu tohto sveta?"

Buďte opatrní, pretože od toho závisí váš jediný život, iná šanca neexistuje, na konci vášho života hra končí!

Jeden slávny taliansky herec hovorieval: "Dobrý Pán nám dal dva životy, jeden na skúšanie, druhý na javisko.

To nie je možné! Život je len jeden a je veľmi vážny, pretože má večné následky! Keď hlupáci prídu, zistia, že dvere sú zatvorené. Tu je silný obraz.

Prišli s olejom, aby nakrmili lampu viery, ktorá mala svietiť celý ich život, namiesto toho ju nechali zhasnúť... teraz majú olej, ale už ho nepotrebujú!

Olej Božieho slova, ktorý mal živiť vieru, slúži len počas tohto života! Je krásne, čo hovorí Peter vo svojom druhom liste prvým kresťanom:

"Urobte dobre, keď upriamite svoju pozornosť na Božie slovo, ktoré je ako lampa svietiaci na tmavom mieste, kým sa nerozbliká deň a vo vašich srdciach nevyjde ranná hviezda.

Kto je táto nádherná, žiarivá ranná hviezda? Je to Kristus!

Keď vyjde táto žiarivá ranná hviezda, potom už nebude potrebná lampa Božieho slova, ktorá je potrebná na tomto svete.

Nerozumní si nakoniec uvedomili, že práve v tomto živote museli živiť lampu svojej viery! Táto naliehavá výzva je samozrejme adresovaná každému človeku, ale tu je výslovne zameraná na kresťanov, na pokrstených, ktorí riskujú, že táto lampa, ktorá mala viesť ich kroky, zhasne.

Prečo sú kresťania?

Pretože ho nazývajú Pánom a iba kresťania nazývajú Ježiša týmto výrazom "Pán". Sú teda oklamaní; verili, že stačí prvotná voľba Krista, a nebrali do úvahy, že túto lampu treba zapáliť.

Týmto kresťanom Ježiš hovorí: "Ja vás nepoznám." Prečo ich nepoznáte?

Pretože sa mu nepodobajú!

Nepodobajú sa Božiemu synovi, nedajú sa rozpoznať ako kresťania, žili bez svetla evanjeliovej lampy, nepodobajú sa Ježišovi, nezobrazujú tvár Božieho syna.

Nepozná ich, nehovorí, že sú vylúčení z raja, Boh nikoho nevyhadzuje zo svojho domu; tu nás dnes konfrontuje s dôsledkami nerozumnej voľby, ktorú môžeme urobiť, a to odmietnuť evanjelium. On prichádza do tohto nášho života, aby nás uviedol do Božieho kráľovstva, aby nás oslobodil, urobil šťastnými, aby nás priviedol do nového sveta; sme hlúpi, odmietame jeho príchod, dávame prednosť starému svetu, svetu, kde každý myslí na seba, na svoje záujmy.

Ak dávame prednosť starému svetu, nenecháme sa priviesť do nového sveta, zostávame mimo hostiny, budujeme svoj život podľa bláznovstva tohto sveta a nakoniec sme nútení povedať: "Mýlil som sa, môj život bol neúspešný.

Tu je teda dôvod, prečo Ježiš uzatvára toto podobenstvo slovami: "Bdejte, lebo nevíete dňa ani hodiny".

Nie, keď príde koniec nášho života, nie! Dnes!

Nepoznáte deň ani hodinu, keď prídem so svojím evanjeliom, aby som vás uviedol do pravého života, do života Božích detí, preto sa majte na pozore, keď počujete to volanie, ktoré vyvoláva nejaký prorok:

"Ženích prichádza.

To je vtedy, keď otvoríte svoju myseľ, svoje srdce, aby ste ju prijali.